

[Axel Sørensen.]

holdene under aktieselskabsformen er mere upersonlige. Selv om selskaberne drives og ledes på den bedste måde, vil der altid være knyttet den opfattelse til aktieselskabsformen, at baggrunden er kapitalen og afkastningen til en mindre kreds af aktionærer, en afkastning, der helst skal være så stor som muligt. Vi har her i landet love, der skal værne den enkelte forbruger imod for høje priser og avancer. Ser vi på de prisundersøgelser, der har fundet sted, fortæller de os, at henstillinger om sænkning af priser og avancer kun undtagelsesvis har været rettet til kooperationen. Vi gennemlever et tidsafsnit, hvor øgede prisstigninger i omkostningsniveauet bringer nye usikkerhedsmomenter. Af disse grunde tror jeg, at folketinget ville gavne landet som helhed og forbrugerne i særdeleshed ved ikke at lægge for store hindringer i vejen for en prisregulerende faktor som den, kooperationen nu engang er.

Jeg har derfor den opfattelse, at de lovforslag, de to partier har fremsat, ikke vil løse de problemer, som man i virkeligheden tilsigter at løse med hensyn til prisregulering. Disse forslag har jo den slagside, at man ønsker dividende og bonus beskattet, men ikke, hvad der ydes i rabatter. Hvis man nu vil beskatte det ene, ja, så kunne man jo bygge forslaget sådan op, at man også beskattede det andet. Måske ville det være rigtigt, hvis man brugte dividendeformen som rabatform, så var alle stillet lige; det har vi talt om i det udvalg, hvor vi drøftede sagen, men hvor vi ikke kunne få en indrømmelse eller konstatering af, at rabatter er noget, der har med skat at gøre.

Den undersøgelse, der er foretaget vedrørende beskatningen af købmændenes detailbutikker og brugsforeningerne — jeg tror, det var i perioden fra 1954 til 1959 — viste jo, at beskatningsgraden var en ubetydelighed højere for detailhandlernes vedkommende end for brugsforeningerne ved samme omsætningsstørrelse; men det blev også konstateret, at man havde glemt at tage hensyn til visse ting, nemlig beskatning af lønninger til regnskabsførere, revision o. lign., som indgår i brugsforeningernes beskatning. Man må også huske på forhøjel-

sen af skattegrundlaget; hvert fjerde år foretages der en ejendomsskyldforhøjelse, der medfører en skærpelse af kooperationens beskatning på bekostning af forbrugerne, forbrugerne såvel i by som på land.

Den undersøgelse, der blev foretaget, fandt sted i 15 skattekrede, tror jeg det var. Da der findes 84 skattekrede i landet, kan man sige, at undersøgelsen fandt sted på et spinkelt grundlag, og hvad der gør det endnu spinklere, er, at man, som det fremgår af betænkningen, på grund af ufyldstgørende oplysninger har måttet udskyde en stor part af de købmandsoplysninger, der var fremkommet, idet de ikke hvilede på noget sikkert grundlag.

Hvis vi skal have ro om dette stadig tilbagevendende spørgsmål — og det skal vi søge at få — tror jeg, vi burde foranstalte en virkelig tilbunds gående, bred undersøgelse, som kunne vise os de virkelige forhold og danne baggrund for den skattelovgivning på dette område, som burde indgå i en skattereform. Lad så den nuværende beskatning være taget op til behandling her. Det kan også nævnes — det er nævnt af forskellige ærede ordførere — at der er en udvikling i gang; jeg tænker her på, at HB har indledt en udvikling med henblik på forbindelse mellem FDB og de større brugsforeninger — et forhold, som jeg personligt mener kan bidrage til uro i de udenfor stående brugsforeninger med hensyn til selve det principielle grundlag.

Mit parti mener, at vi med henblik på, hvad vi kan komme til at møde af konkurrence udefra — jeg tænker her bl. a. på fællesmarkedets fremtrængen også ind over Danmarks grænser, hvis vi bliver medlem af det — må have klarhed over beskatningen inden for landets grænser af på den ene side den frie købmand og på den anden side kooperationen. På dette grundlag vil det radikale venstre deltage i dette lovgivningsarbejde og uden partitaktiske hensyn bidrage til, at denne beskatning kan komme til at hvile på et så reelt og retfærdigt grundlag som vel muligt.

Kai Moltke: Jeg kan ikke lade være med at begynde med at udtrykke min undren over, at det første, man kan jo ikke sige samlede initiativ, men så tvedelte initiativ,